

PATVIRTINTA
Pasvalio specialiosios mokyklos
direktoriaus 2018 m. rugsėjo 3 d.
įsakymu Nr. V-103

PASVALIO SPECIALIOSIOS MOKYKLOS
SVEIKATĄ STIPRINANČIOS MOKYKLOS VEIKLOS PROGRAMA
„BŪK SVEIKAS IR SVEIKATINK KITUS“

2019 - 2023 m.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS.

1. Pasvalio specialiosios mokyklos sveikatos stiprinimo programos „Būk sveikas ir sveikatink kitus“ (toliau – programa) 2018-2022 metams paskirtis – gerinti mokyklos bendruomenės sveikos gyvensenos įgūdžius, kurti sveikatai palankią fizinę ir psichosocialinę aplinką, padėti mokiniams formuotis sveikos gyvensenos įgūdžius ir atsakomybę už šalia esančio sveikatą;
2. Programa parengta:
 - 2.1. Vadovaujantis mokyklos ugdymo 2018-2019 m. m. planu
 - 2.2. Vadovaujantis Mokyklos strateginiu 2017-2019 m. planu.
 - 2.3. Atsižvelgiant į įstaigos dalyvavimą sveikatos ugdymo ir stiprinimo programose, projektuose, tenkinant bendruomenės poreikius.
3. Programa integruota į pradinio, pagrindinio ir socialinių įgūdžių ugdymo programų bendruosius ugdymo planus, neformaliojo švietimo, projektines bei prevencines programas.
4. Programą įgyvendins Pasvalio specialiosios mokyklos bendruomenė: administracija, pedagogai, pagalbos mokiniui specialistai, sveikatos specialistas, bendrosios praktikos slaugytojas, mokiniai ir jų tėvai (globėjai), aptarnaujantis personalas.

II. SVEIKATINIMO VEIKLOS PASVALIO SPECIALIOJOJE MOKYKLOJE ANALIZĖ

Pasvalio specialiojoje mokykloje mokosi 90 didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių iš Pasvalio, Panevėžio, Biržų, Kupiškio ir Rokiškio rajonų savivaldybių. Čia dirba 24 pedagogai, 5 pagalbos mokiniui specialistai, 2 socialiniai darbuotojai, 9 socialinių

darbuotojų padėjėjai, 2 bendrosios praktikos slaugytojai, visuomenės sveikatos specialistas ir 37 aptarnaujančio personalo darbuotojai. Kvalifikuoti, kūrybiški mokytojai mokinius ugdo pagal individualius jų poreikius ir mokinių galimybes. Pamokos bei neformaliojo švietimo veiklos organizuojamos įvairiai ir lanksčiai, apjungiant tradicinius, netradicinius bei aktyvius mokymosi būdus, metodus ir priemones. Daug dėmesio skiriama mokinių ugdymui: tyrinėti, atrasti, pasirinkti, žinoti, gebėti gautas žinias taikyti praktinėje veikloje.

Organizuojant pamokas bei neformaliojo švietimo veiklas išnaudojamos visos turimos mokyklos erdvės: relaksaciniai, sensomotorinis, gydomosios kūno kultūros kabinetai, modernios 3D, teatro, technologijų, informacinių technologijų, muzikos, robotikos klasės, biblioteka, skaitykla, poilsio - žaidimų kambariai. Mokykloje stengiamasi kurti jaukią aplinką, siekiant geros ugdytinių ir darbuotojų savijautos: nuolat vyksta vidaus patalpų, laiptinių bei aplinkos tvarkymas. Gražinamos poilsio zonos. 2017 m. kieme atnaujintas fontanas, atliekantis rekreacinę ir estetinę funkcijas.

Mokykloje aktyviai dirba Vaiko gerovės komisija. Mokiniais, jų tėveliams (globėjams), pedagogams kvalifikuotą pagalbą teikia psichologai, logopedai, socialinis pedagogas, kineziterapeutas/judesio korekcijos pedagogas, masažuotojas, bendrosios praktikos slaugytojai, visuomenės sveikatos specialistas, socialiniai darbuotojai.

Mokykloje ir už jos ribų kasmet organizuojama daug sveikatinimo renginių, į kuriuos įtraukiama visa mokyklos bendruomenė ir partneriai. Įvairių klasių mokiniai dalyvauja įvairiuose (meniniuose, sportiniuose, pramoginiuose) rajoniniuose, regioniniuose bei respublikiniuose renginiuose. Aktyviai vykdomas mokinių higienos įgūdžių, sveikos mitybos, fizinio aktyvumo ugdymas, kuriuos organizuoja pedagogai, pagalbos mokiniui specialistai, sveikatos specialistė ir bendrosios praktikos slaugytojai. Vyksta praktiniai užsiėmimai, popietės, valandėlių ciklai, viktorinos, sveikatinimo pamokėlės, akcijos, rengiami lankstinukai, brošiūros ir standai įvairiomis sveikatos temomis: „Higienos taisyklių šalis“, „Švaros karalystė“, „Tvarkingas mokinys“, „Švara-sveikata“, „Dantų higiena“, „Kelionė po sveikatos šalį“, „Raktas į sveikatą“, „Žalioji palangė“, „Vaistažolių galia“, „Vitaminai – mano draugai“. Nemažai sveikatinimo veiklų vyksta bendradarbiaujant su Visuomenės sveikatos biuru, kitais socialiniais partneriais.

Sportas – viena mėgstamiausių veiklų mokykloje, todėl ypatingai daug dėmesio skiriama šiai sričiai. Mokiniai dalyvauja įvairiose varžybose mokykloje ir už jos ribų, dažnai pelno prizines vietas. Nuolat organizuojami jau tradiciniais tapę sportiniai renginiai: Smiginio, Kalėdinės ir Velykinės krepšinio, kvadrato, paspirtukų varžybos, „Linksmosios estafetės“, „Sportuokime kartu su miško žvėreliais“, „Judrioji diena“, kasmetinė žiemos sporto šventė, turizmo diena, šiaurietiško ėjimo užsiėmimai Pasvalio miesto parke, Svalios upės pakrantėse, Smegduobių parke, akcija „Apibėk mokyklą“, solidarumo bėgimas „Sveikatiada“, išvykos dviračiais. Mokykloje dažnai lankosi ir bendrauja su bendruomene gydytojai ir kiti sveikatos specialistai, sportininkai.

Jau 6 – uosius metus vykdomas Pasvalio rajono savivaldybės finansuojamas projektas „Gyvenk sveikai“. Projektą rengia ir vykdo patyrę, motyvuoti pedagogai, atsižvelgdami į mokinių poreikius, gebėjimus, taip gilindami ir plėsdami mokinių sveikatos kompetencijas. Pedagogai nuolat dalyvauja ir tobulina žinias įvairiuose mokymuose, seminaruose, susitikimuose, skirtuose mokinių sveikatos ugdymui. Dalyvauta respublikinėje konferencijoje „Mokinių sveikatos ugdymo galimybės įvairiose institucijose“. Ypač svarbus specialiujų poreikių mokinių socialinių įgūdžių ugdymas, siekiant jų emocinio ir fizinio saugumo, todėl mokykloje vykdoma programa „Žipio draugai“.

Siekiant atrasti įvairesnių, patrauklesnių ugdymo būdų ir metodų, įgyti naujos patirties ir pasidalinti turima, bendradarbiaujama su kitomis įstaigomis bei institucijomis. Mokykla yra pasirašiusi bendradarbiavimo sutartis su: Pasvalio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuru, Pasvalio rajono neįgaliųjų draugija, Pasvalio rajono savivaldybės Švietimo pagalbos tarnybos Pedagoginiu ir psichologiniu skyriumi, Pasvalio rajono sutrikusio

intelekto žmonių užimtumo centru „Viltis“, Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centru pagyvenusiems ir neįgaliesiems, Pasvalio krašto muziejumi, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešąja biblioteka, Pasvalio Svalios pagrindine mokykla. Bendraujama ir bendradarbiaujama su kolegomis, mokomasi iš jų: Panevėžio specialiaja mokykla – daugiafunkciu centru, Panevėžio specialiojo ugdymo centru „Šviesa“, Panevėžio kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindine mokykla, Pasvalio m. lopšeliais/darželiais „Žilvitis“ ir „Eglutė“, Pasvalio muzikos mokykla, Pasvalio Petro Vileišio gimnazija. Pasvalio specialioji mokykla dalyvauja LMNSC iniciatyvoje „Atverk duris vasarai“, Lietuvos darbo biržos inicijuojamame jaunimo garantijų iniciatyvos projekte „Atrask save“.

Pastaruoju metu daug pastangų dedama, siekiant į mokyklos gyvenimą įtraukti vis daugiau mokinių tėvėlių (globėjų). Jau galima pasidžiaugti aktyviu dalyvavimu ne tik bendruose metiniuose susirinkimuose, bet ir pagalbos mokiniui specialistų vedamuose netradiciniuose tėvų susirinkimuose prie arbatos puodelio „Padėk savo vaikui ir sau“, psichologo vedamuose tėvų mokymuose „Pozityvi tėvystė“ bei emocinės paramos grupėje neįgalius vaikus auginantiems tėvams, „Atvirų durų“ dienoje. Tėveliai (globėjai) vis aktyviau prisijungia ir dalyvauja bendrose mokyklos veiklose su savo vaikais (globotiniais), todėl ši programa – puiki proga bendromis pastangomis visiems bendruomenės nariams bei partneriams susitelkus siekti, kad sveikata stiprinanti veikla taptų vienu iš mokyklos veiklos prioritetų.

SSGG analizė

Stiprybės	Silpnybės
<p>Mokyklos tradicijos. Saugi, jauki mokyklos aplinka. Kvalifikuoti mokytojai ir pagalbos mokiniui specialistai. Mokykloje dirba sveikatos specialistas ir bendruomenės slaugytojai. Didėjantis tėvų (globėjų) aktyvumas. Stabilus mokinių skaičius. Daug sveikatinimo renginių. Gerosios patirties sklaidos veikla. Atnaujintos valgyklos patalpos, aprūpintos nauja technologine įranga. Maistas gaminamas ir tiekiamas mokyklos valgykloje.</p>	<p>Silpna mokymosi motyvacija. Žalingi mokinių įpročiai. Sveikos gyvensenos įgūdžių stoka. Bendravimas ir bendradarbiavimas bendruomenėje. Neišnaudotos tėvų (globėjų) ir mokinių galimybės. Socialiai jautrios, sunkiai bendraujančios su mokykla šeimos. Patyčių ir smurto atvejai artimoje aplinkoje. Nusidėvėjusi mokyklos ventiliacinė sistema, nerenovuotas, nesandarus mokyklos stogas.</p>
Galimybės	Grėsmės
<p>Didesnė būrelių įvairovė. Mokinių ir tėvų (globėjų) motyvacijos ir dalyvavimo sveikatinimo renginiuose stiprinimas.</p>	<p>Lietuvos specialiųjų mokyklų išlikimo klausimas, neužtikrintumas. Žemėjantis mokinių sveikatos indeksas. Mokinių socialinių įgūdžių stoka. Nepastovi ugdytinių emocinė būseną.</p>

<p>Visos mokyklos bendruomenės įtraukimas į sveiką gyvenseną propaguojančius renginius. Bendradarbiavimas su sporto organizacijomis, kitais socialiniais partneriais, rėmėjais. Pedagogų dalyvavimas mokymuose, sveikatos žinių gilinimas ir pritaikymas praktinėje veikloje. Organizavimas/ dalyvavimas su mokiniais rajono, respublikos ir tarptautiniuose renginiuose. Tėvų (globėjų) švietimas. Tėvų (globėjų) skatinimas dalyvauti mokyklos gyvenime.</p>	
--	--

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI.

TIKSLAS: puoselėti bendruomenės sveikatingumą ir sveiką gyvenseną, stiprinti mokinių fizinę, psichinę bei socialinę sveikatą, ugdyti teigiamą požiūrį į sveikatą kaip vertybę, atsparumą neigiamiems gyvenimo reiškiniams ir sugebėjimą pasipriešinti neigiamai aplinkos įtakai, formuoti vertybines nuostatas ir sveiko gyvenimo įgūdžius.

PRIORITETAS. Sveikatos ugdymas ir mokyklos mikroklimato gerinimas per įvairias veiklas, atsižvelgiant į bendruomenės narių poreikius bei galimybes.

UŽDAVINIAI:

1. Kurti mokyklos bendruomenės sveikatos stiprinimo sistemą, įtraukiant visus jos narius, garantuojant saugias, sveikas bei patrauklias mokymosi, darbo ir poilsio sąlygas.
2. Kurti ir puoselėti harmoningus bendruomenės narių tarpusavio santykius – gerinti mikroklimatą mokykloje.
3. Telkti bendruomenę sveikatos stiprinimo ir ugdymo veikloms.
4. Tobulinti ir puoselėti saugią, estetišką, sveikatai palankią fizinę aplinką mokykloje.
5. Padėti mokiniams ugdytis sveikos gyvensenos įpročius, skatinti prisiimti atsakomybę už savo ir kito bendruomenės nario sveikatą.
6. Dalintis gerąja mokyklos patirtimi už jos ribų.

IV. LAUKIAMI REZULTATAI

1. Į sveikatos stiprinimo veiklas įsitraukia visa mokyklos bendruomenė.
2. Sveikatos ugdymas integruotas į daugelį mokomųjų dalykų, neformaliojo švietimo, specialistų veiklas.
3. Kuriamos sveikatai palankios ir patrauklios mokymosi, darbo ir poilsio sąlygos mokiniams ir darbuotojams.
4. Gerėja įstaigos mikroklimatas, bendruomenės nariai jaučiasi saugiau.
5. Daugėja fizinio aktyvumo galimybių visiems bendruomenės nariams.
6. Ugdosi mokinių socialinės - emocinės kompetencijos.
7. Mokiniai įgyja daugiau sveikos gyvensenos, higienos žinių, formuojami sveikesnio gyvenimo nuostatos ir įgūdžiai, didėja atsparumas žalingiems įpročiams.
8. Didėja mokytojų ir kitų bendruomenės narių kompetencija sveikatos ugdymo srityje.
9. Analizuojama ir skleidžiama visuomenei mokyklos bendruomenės sveikatinimo patirtis.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

Programa įtraukiama į metinį veiklos planą. Rengiami mėnesio planai. Už programos įgyvendinimą atsakinga sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo grupė, patvirtinta mokyklos direktoriaus 2018 m. gegužės 28d. įsakymu Nr. V- 84.

VI. PROGRAMOS VERTINIMAS

Vertinimo šaltiniai: Pasvalio specialiosios mokyklos veiklos planas, mokyklos direktoriaus įsakymai, Mokyklos tarybos, Vaiko gerovės komisijos, Sveikatos stiprinimo veiklos organizacinės grupės posėdžių protokolai, pedagogų ir specialistų veiklos planai, programos, kiti dokumentai.

Vertinimo metodai: mokyklos dokumentų analizė, aptarimas, diskusija, apklausa, tyrimai, veiklos stebėjimas, pokalbiai. Sveikatos stiprinimo programos įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą atlieka Sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo grupė.

VII. LĖŠŲ ŠALTINIAI

Programai įgyvendinti bus skiriamos biudžeto ir mokinio krepšelio lėšos, projektinės ir rėmėjų lėšos.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Programa gali būti koreguojama, atsižvelgiant į bendruomenės poreikius, įgyvendinimo galimybes, metinį veiklos planą ir strateginį planą.
